

C. 26037
1203

Fut. 1.

122
1265

Kratko naznanilo

začetka in sprednosti svetega karmelskega reda
in z njim sklenjene
velike bratovšine svetega milostnega in čudovi-
tega karmelskega škapulirja.

Za vsacega kristjana.

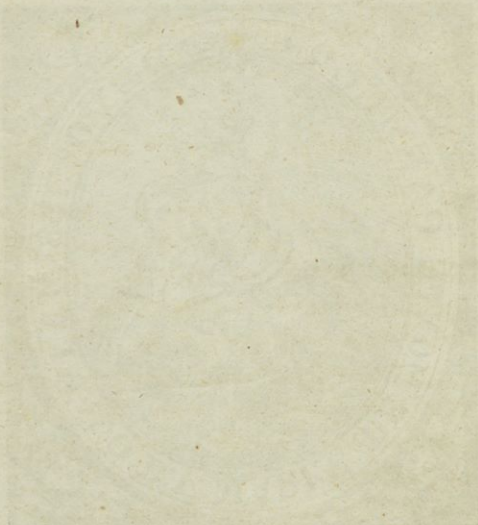
Posebno za brate in sestre
karmelske bratovšine.

O Marija, Mati in lepota karmelske gore,
prosi za nas!

Spisal in založil
s pomočjo karmelitov **J. Janež**, duhovski oskerbnik
bratovske cerkve B. D. M. pri Novištifti.

Z dovoljenjem prečastitega sekovskega škofijstva.

1865.

Štev.

Zapisan *18*

Karmelska gora, karmeliti, škapulir, in karmelska bratovšina.

I. Karmelska gora in karmeliti.

V jutrovi deželi, ktero je Bog Abrahamu obljubil, in v kateri je sam Kristus živel in učil, stoji gora Karmel. Na ti gori je prerok Elija 900 let pred Kristusom po tri in polletni suši dežja prosil. Po 7krat ponovljeni molitvi se je iz morja meglica ko predznamnje Device Marije vzdignila, po kateri je dobilo človeštvo, ki je bilo enako suhi zemlji nerodovitno, rodoviten dež, to je, Odrešenika in Zveličarja.

Da je Elija, ta veliki prerok, po katerem je Bog silno velike čudeže delal, imel preroško videnje in znanje v prihodnost Mesijevo, ni dvomiti. — Sveta devica Katarina Emerih je v duhu zamaknjena spoznala, da je Elija v omenjeni meglici, ki je hitro velika postala in obilno dežja dala, podoba device z vencem v roki zagledal in spoznal, da je ta devica mati prihodnjega Zveličarja, in da je nji na čast v votlini, ktero je nekoliko razširil, altar

postavil. On je bil v preroških podobah in v pre-roškem videnji *pervi častivec Marije Device*. Po njegovem čudovitem pročvzetji (*4. kralj. 2, 4.*) je bil njegov veliki naslednik Elizej, in po tem je imela karmelska gora vselej naslednike Elijeve in častivce Mariine v duhu in po zgledih prerokov Elija in Elizeja.

Pa ti nasledniki ali posnemavci imenovanih prerokov so bili od nekdanj in so še zdaj dvojni. Nekaj jih je živelo prav po meniško na karmelski gori, kakor Elija in Elizej z učenci, ktere sv. pismo *sinove prerokov* imenuje; nekaj jih je pa med svetom živelo in tiste na karmelski gori nasledvalo. Oboji so se imenovali Esenarji. Ti, ki so na karmelski gori stanovali, so se tudi imenovali *pušavniki* ali *karmeliti*. Šestnajstega Julija, to je, na dan B. D. Marije od karmelske gore se v rimskem brevirji bere, da so pobožni možje (Esenarji), ki so že od starodavnih časov po napeljevanji prerokov Elija in Elizeja živeli in bili ob času Kristusovem po pridigah svetega Janeza kerstnika na prihod Kristusov pripravljeni, sveti evangeli spoznali in radostno sprejeli. Po tem so oni Mater našega Odršenika prav pobožno častili in so nji v čast na tem kraji gore, kjer je nekdanj Elija skrivnostno meglo vidil, kapelo naredili, in tam s pobožnimi molitvami in hvalami presveto Devico ko posebno varhinjo svojega reda častili; zato so se začeli bratje blažene Marije od karmelske gore imenovati. — Glej začetek sedanjega karmelskega reda, ki je

po vsem svetu razširjen, v samostanih ali kloštrih prebiva in tudi ženski spol obsega. — S tem redom je karmelski tretji red, ktereга udje med svetom, tudi v zakonu, živijo, v enaki zvezi, v kakoršni so bili nekđaj Esenarji med svetom s karmelskimi. Karmelska bratovšina pa je z obema redoma v zvezi po svetem škapulirji, po katerem se njeni udje vdeležujejo vsih gnad in duhovnih dobrot celega reda. *Sedanji karmelski red je tedaj le samo podaljšanje karmelskega reda stare zaveze.*

Videnje zgorej omenjene device Katarine Emerih v zadevi Esenarjev.

Kteri zmed Esenarjev so bolj sveto živeli, od teh je vidila devica Katarina Emerih, da so imeli veliko znanje in preroške videnja v prihodnost Mesijevo. Svojo čistost in zderžnost so darovali prihodnjemu Zveličarju. Oni so spoznali človeštvo za božji tempelj, kteremu se Zveličar bliža, in so vse storili, da bi čistega in neomadeževanega ohranili. Znano jim je bilo, kolikokrat je bilo bližanje odrešenja s človeškimi grehi zaderževano, in so si prizadevali s svojo čistostjo in zderžnostjo za ptuje grehe zadostiti.

Oni so dosti pripomogli predstarše Mariine in druge svete rodbine duhovno zrediti in voditi, in njihovo zadnje večji delo je bilo zreja svetega Janeza kerstnika v mladosti.

Vsi razsvetljeni so šli eni ob Jezusovem času

k učencem, drugi potlej k vernim (to je, so postali kristjani) in — so prinesli sabo začetek k prvemu keršansko-pušavniškemu življenju.

II. Daljne dogodbe karmelitov v novi zavezi.

Ko so karmeliti že keršansko vero bili sprejeli in že kapelico imeli, so večidel vsi, katerih poklic ni bil, vero po svetu oznanovati, ostali na karmelski gori po votlinah okoli Elijevega studenca in so po pušavniško, to je, posamno večidel pod poglavarji do dvanajstega stoletja živeli in oestro Bogu služili. Nekaj jih je tudi po drugih krajih živelo. Sveti Dionizi je okoli 261. leta poleg Jordana, sveti Anastazi bliz Jeruzalema v samostanu živel. Sveti Telesfor, ki je bil poznej papež, je za vero 142. leta kri prelil. Začel je Bogu služiti na karmelski gori, tako tudi sveti Serapijon okoli 200. leta in sveti Ciril rojen l. 371.

Pervi general karmelitov je bil sveti Bertold; pred njim so se njih poglavarji imenovali Očetje (Aba). On je 1156. leta posamne karmelite v samostan ali klošter zbral in jih tako vravnal, de so začeli po meniško skupej živeti. Bertoldov nastopnik, sveti Albert, jim je 1209. leta vodilo spisal, ktero sta papež Honori III. 1224., in Inocenci IV. 1244. leta poterdila.

Ko so med 1229. in 1238. letom turki krist-

jane hudo preganjali in karmelite hudo stiskali, je tedanji poglavar Alan od Marije v prikazni opomnjen sklenil se s svojimi večidel v Evropo preseliti in so si 1238. leta na Ciperskem otoku v hosti samostan postavili. Drugi so se podali na Laško, Francosko in Angleško in so bili povsod dobro sprejeti; le nekoliko jih je v sveti deželi ostalo, kateri so v samotah in pušavah prebivali. Sveti Ludovik kralj jih je ob križanski vojski v sveti deželi spoznal, nekatere seboj na Francosko vzel in jim 1259. leta v Parizu samostan dal. Že 1244. leta so od papeža Inocencija IV. dopušenje dobili novice sprejemati in se množiti; in po tem so se hitro po Evropi razširili. — Ker imajo pa vsi, ki pobožno živeti hočejo, po besedah sv. Pavla (2. *Tim.*), preganjanje terpeti, so karmeliti komej v Evropo pridši resnico rečenih besed čutili.

III. Sveti škapulir.

Kolikor bolj so se karmeliti v Evropi razširjali, toliko bolj so se množili njih sovražniki in so si prizadevali papeža Honorija nagniti, da naj bi se celi réd zaterl. Papež so že sklenili njihovi volji se vdati; ali *Marija* zvesta varhinja karmelitov se jim je *prikazala*, jim pogrozila in rekla, da sta ravno to noč dva naj večji sovražnika karmelitov naglo umerla. Ko so se papež resnice Mariinih besed prepričali, niso reda zaterli, ampak poterdili. Ali sovražniki niso jenjali karmelitov preganjati,

dokler jim ni Marija po Šimonu Štoku na pomoč prišla. Šimon je bil v angleški deželi iz pušave, kjer je 20 let v hrastovi votlini preživel (od tod Štok, deblo), na *prikazen Device Marije* k karmelitom pristopil, je bil od njih v Oksford na vseučiljšie poslan, tam v bogoslovji dobro podučен, dohtar sv. pisma imenovan, in po smerti Alanovi prednji poglavar celega réda izvoljen. Ko je on spoznal, da preganjanje njegovih bratov od hudičevega podpihovanja izvira, je celi réd k molitvi opominjal in tudi sam cele noči premolil, ter Marijo v solzah prosil, da bi ona svoj réd ohranila in ga pred sovražniki branila.

1251. leta 16. Julija po noči ob goreči molitvi se mu *prikaže Marija* obdana z veliko svetlobo in mnogimi angeli, mu poda *škapulir* rujave farbe in reče: „*Prejmi, ljubi sin! škapulir tvojega reda, znamnje moje bratovšine, ko znamnje posebne gnade za te in za vse karmelite; kdor bo z njim (obdan) umerl, večnega ognja ne bo terpel; glej znamnje zveličanja, pomoč v nevarnosti, zavezo miru in večne pogodbe*“. Po téh besedah je Marija škapulir pustila v Šimonovi roki in je zginila.

IV. Réd oslabljen in prenovljen.

Sveta Terezija.

Komej je Šimon sv. škapulir dobil, se je že njegova čudovita moč in resnica Mariine obljube povsod kazala in po vsih krajih razlegala. Ker so

se po sv. škapulirji gotovi čudeži godili, in ker se je Mariina obleka v naj raznejših prigodbah mo- gočna kazala, kakor: v dušnih nevarnostih, v skuš- njavah, ob ognji, ob povodnji, v boleznih, v smert- nih ranah, ob hudi uri, ob težkih porodih, so si ga začeli tudi med svetom živeči ljudje želéti in prositi, in tako se je začela bratovšina, od ktere že govori pismo papeža Janeza XXII. leta 1316. In ker so sčasama vsih stanov ljudje k ti bratovšini pristopali, in po sv. škapulirji vsi pomoč dobivali, kateri so se ga z zaupanjem poslužili, so karmeliti začeli zelo sloveti; pa ravno to, kar se rado zgodi, jih je nekoliko prevzetne storilo, in jih je v enaki pri- meri tudi slabilo tako, da so začeli v dobrem pe- šati in od perve ojstrosti odstopati. V ti nevarnosti jim je Marija čudovito na pomoč prišla, po ju- naški devici sv. Terezii, ktera si je že v 12. letu svoje starosti, po smerti svoje matere, Marijo svojo Mater izvolila. Ona je stopila v karmelitarški ta- čas oslabljeni red, kjer je z nezmernim notranjim in vnanjim terpljenjem skušana, od samega Jezusa podučena in spodbujena, s pomočjo sv. Janeza od križa, Marii posebno vdanega karmelita, kterega je Marija že ko otroka dvakrat iz smertne nevarnosti rešila, oslabljeni red obojega spola prenovila — k začetni ojstrosti nazaj pripeljala. In leti se imenu- jejo prenovljeni ali boski karmeliti, sini in hčere svete Terezije, v razloček od obutih, kateri se pre- novljenju svete Matere niso hotli podvreči, temuč so ostali pri starih navadah. Oboji imajo enako

bratovščino svetega škapulirja, enake redne praznike in odpustke.

Le nekte nove praznike imajo bosci posebne, kakor: praznik svete Terezije, serčnega ranjenja svete Terezije, svetega Janeza od križa. Ob téh praznikih imajo le samo bosci s svojo bratovščino odpustke. Ob sredah pa imajo samo obuti s svojo bratovščino odpustke; vender se morejo teh odpustkov tudi udje bratovščine bosih karmelitov nekoliko vdeležiti, ako ob sredah svete zakramente vredno prejmejo.

V. Bratovščina svetega karmelskega škapulirja. *)

Tri poglavitne gnade se morejo z malim škapulirjem dobiti, ki se mala obleka presvete Device imenuje, da se loči od velikega škapulirja, ki ga karmeliti in karmelitarice nosijo.

*) Da bi kdo preboječ zavolj zadržkov se ne bal v bratovščino stopiti in da bi potem zavolj potrebnega opuščenja preveč v skerbi ne bil, naj bo pridjana misel sv. Franciška Saleškega o bratovščinah sploh. On je vsim, ki so ga za svét prašali, svetoval vsim v njih kraji navadnim bratovščinam pridružiti se, da bi se njih gnad vdeležili. „Vodila bratovščine so, je rekel, bolj svetovane, ko zapovedane. Če že nekte redovne vodila brez večjega ali manjšega greha zamorejo opušene biti, koliko več vodila bratovščine! Kar se udom priporoči, je bolj svét, ko zapoved. Kteri dolžnosti za odpustke tirjane opustí, odpustka ni deležen; pa opušenje se zgodi brez vsega greha. *Tukej se veliko dobi in nič ne zgubi*“.

Sv. Bernard pravi: „Če me cerkev kako česenje

Perva gnada je sprejetje v karmelsko bratovšino in deležnost vsih sprédnost in zasluženj svetega karmelskega reda (ordna), in po papežu Klemenu VII. tudi večji deležnost vsih dobrih dél cele katoliške cerkve.

Druga gnada je obvarovanje večnega ognja in pomoč v nevarnosti, poterjeno od papežev s prazniki *), s toliko gotovimi čudeži nekdanjih in sedanjih časov; zato je popolnoma zanesljivo, da se je Marija 16. Julija 1251 sv. Šimonu Štoku poglavarju karmelitoz obdana z veliko svetlobo in z angeli prikazala, mu škapulir podala in rekla: „Prejmi, ljubi sin! škapulir tvojega reda, znamnje moje bratovšine, ko posebno pravico za te in za vse karmelite; kdor bo z njim (obdan) umerl, večnega ognja ne bo terpel; glej znamnje zveličanja, pomoč v nevarnosti, zavezo mirú in večne pogodbe“.

Ker je Mariina obljava gotova, ker je po spričevanji sv. Petra Damijana ves zaklad Gospodo-

Matere Božje uči, mi je zadosti; zakaj kar od cerkve dobim, tega se brez skerbi deržim“.

Karmelska bratovšina je silno lahka in koristna. Lahka je, ker zastran obljub Šimonu Štoku storjenih nič več ne tirja, kakor le škapulir pobožno nositi; zastran sabotne obljube pa pooblasteni duhovni v potrebi smejo bratovske dolžnosti zeló polajšati, v posebnih zadržkih udje celó družih dolžnost nimajo, kakor le keršansko živéti, k čemur je že tako vsaki človek zavezan, kateri hoče zveličan biti. Koristna pa je zavolj preobilnih gnad in obljub.

*) 16. Julija obhaja cerkev dan prikazni. 16. Maja pa častí tistega, ko svetnika, kteremu se je Marija prikazala; Šimona Štoka svetost in bolj angelsko, ko človeško življenje občuduje Angleško in Francosko.

ve milosti v rokah Matere Božje, ki je tudi naša Mati, Marii ne more manjkati ne moči, ne volje obljubo zveličanja dopolniti pri vsih tistih, kateri pobožno nji na čast sv. škapulir nosijo. Škapulir res sam ne more nobenega zveličati; pa Marija zamore vsim, ki škapulir dobrovoljno nosijo, ali gnado stanovitosti v dobrem, ali pa gnado prave pokore in z njo gnado zveličanja zadobiti. Kakemu prederznemu pa, ki bi, Mariino obljubo skušaje, na njeno dobroto grešil in radovoljno v nespokornosti ostal, bi se lahko to primerilo, da bi njene svete obleke nevreden postal in jo na zadnje na satanovo preslepljenje sam proč vergel, ali jo kakor si bodi zgubil, ali ko bi ravno z njo obdan umerl, bi ostala brez obljubljene moči; zakaj obljuba Device Marije ima svojo zanesljivo moč le v pomenu svete cerkve, kakor jo sveta cerkev razlaga; sveta cerkev pa to obljubo tako razlaga, da sv. škapulir razodeva svojo zanesljivo moč le pri tistih, kateri pobožno z njim obdani umerjejo.

Kar Mariino obljubo od pomoči v nevarnosti zadeva, ktero tudi sv. zbor obredov poterdi, ki pravi: „bodo s to nebeško obleko hudega obvarovani“, jo nar bolj toliko čudovitih zgodb nekdanjih in sedanjih časov poterjuje. Tudi še zdaj bodo vsi, kateri imajo pravo voljo Bogu in presveti Devici dopasti, moč sv. škapulirja gotovo spoznali, če bodo ob skušnjavah, ob dušnih in te-

lesnih nevarnostih po sv. škapulirji do Matere vsih gnad pravo zaupanje imeli.

Tretja gnada za škapulirske ude je pomoč v vicah, kar je Marija 50 let po dodeljenji sv. škapulirja papežu Joanu XXII. v prikazni obljubila, in kar so papež pismeno 1322. leta razglasili, namreč da bo Marija škapulirskim udom po smerti v vicah pomagala ali jih iz vic rešila, posebno v saboto; zato se ta obljuba sabotna obljuba ali gnada, tudi sabotni odpustek, (sabotna privilegija) imenuje.

Aleksander V. so pismo Joana XXII. 1409. leta poterdili. Tudi drugi papeži: Klemen VII., Pavel III., Pij V., Gregori XIII., Pavel V., Klemen X., Inocenci XI. i. dr. so Mariino sabotno obljubo očitno oznanovali in zagovarjali. Med njimi so Pavel V. verh dodeljenja več odpustkov ta razglas dali, da očetom karmelitom naj bo dopušeno Mariino sabotno obljubo očitno oznanovati.

Posebno branili in zagovarjali so Mariine obljube 16. Julija 1251, kakor tudi sabotno Mariino obljubo učeni papež Benedikt XIV., in so tudi ponovili, da karmeliti smejo po določbi Pavla V. sabotno Mariino obljubo očitno oznanovati. — In katoliška cerkev sabotno Mariino obljubo, kakor tudi obljube Šimonu Štoku dane, 16. Julija v breviji omenja. „Kar pa od cerkve dobim, tega se brez skerbi deržim“, pravi sv. Bernard.

Dolžnosti so :

1. Škapulir prvi mora od karmelita ali od družega pooblastenega duhovna blagoslovljen in nadjan biti *). Ako je ta stergan, si smé vsak sam družega narediti in si ga nadjati, če tudi ni blagoslovljen. Vender je dobro, če se vsaki novi kteremu koli duhovnu blagosloviti da in takó blagoslovljen nadene. Volnata koščka delata škapulir, podoba D. M. zgorej je prav, potrebna pa ni. Zapis v bratovske bukve, od Pavla V. tirjan, po Gregorii XVI. ni več zapovedan, vender svetovan.

2. Treba je škapulir vedno po dnevnu in po noči, v zdravji in bolezní, posebno ob smertni uri (čez persi in herbet) na sebi imeti. Le málo časa se smé za potrebo odložiti. Vender ko bi ga bil kdo več časa nositi opustil, si ga smé vnovič sam nadjati; le, ko bi ga bil iz nevere ali iz zaničevanja od sebe djál, bi mu ga mogel pooblasten duhoven zopet nadjati.

Če ravno za vdeleževanje obljub, ki jih je Marija sv. Šimonu 16. Julija 1251 dala, Marija ni družega naložila, ko vedno sv. škapulir nositi, vender Marija, ko nar svetejši Mati in bramba sv. cerkve, hoče, da se nosi v pomenu in po namenu svete cerkve, *to je, da se pobožno nosi.* Pobožno

*) Vsak pooblasten duhoven smé sebi blagoslovljeni škapulir sam veljavno nadjati.

pa ne moremo živeti brez vojskovanja; pobožno živeti ali si prizadevati po naukih Jezusovih živeti je eno. Po sv. škapulirji se nam obeta le pomoč Marije Device za pobožno življenje in srečno smert. Zraven tega tirjate že zaveza miru in pogodba, ki se med Marijo in škapulirskim udom ob sprejetvi škapulirja začnete, da, kakor je Marija škapulirskim deležnikom dobra, skerbna, zvesta Mati, da naj bo tudi škapulirski deležnik dober, pokoren, hvaležen in zvest otrok Mariin in da naj po naukih in zgledih svoje nebeške Matere, kakor tudi po naukih in zgledih njenega Božjega Sina živi.

3. Za vdeleževanje sabotne obljube ali za pomoč v vicah (glej str. 13) je treba po stanu čisto živeti (pobožen zakon ni prepovedan) in duhovne ure B. D. Marije moliti *), ali pa poleg od cerkve zapovedanih postov **) ob sredah in sabotah mesnih jedí zderževati se.

Vender zamorete molitev duhovnih ur in zderžnost od zato pooblastenega v drugo dobro delo premenjene ali drugači polajšane biti. Določilo 1842.

Takó spremeniti ali pomarjšati zamorejo vsaki duhoven, ki imajo k temu oblast, če tudi niso spovednik tistemu, ki premenjenja ali pomarjšanja

*) Duhovnom in redovnikom velja navadni brevir tudi za sabotno obljubo.

**) Že navadno zapovedani posti poleg zderžnosti ob sredah in sabotah so nadomestilo molitve.

potrebuje, tudi zunaj spovedi, posebno ob zapisu; pozneje pa je bolj zanesljivo premenjenja in polajšanja pri spovedi prositi, zakaj spovednik potrebo tistega, ki se spoveduje, nar bolj poznajo.

Kteri zavolj velikih skerbi, zavolj bolehnosti ali zavolj družih zadržkov duhovnih ur moliti in tudi postov zvesto spolnovati ne more; ali kateri od uboštva stiskan ali od drugih okolnost zadržan ob sredah in sabotah ali samo ob sredah mesnih jedí zderževati se ne more, ni dolžan omenjenih molitev in postov opravljati, tudi ne zgubi sabotne gnade, če jih ne more opravljati. Vender naj tak svojo vest odkrije modremu in učenemu spovedniku, naj bodo pooblasteni, ali ne, in naj se zastran polajšanja njih naukov derží, da si sabotno obljubo tem bolj zagotovi.

Tako je določil sv. zbor odpustkov 1840, 1842. — Tukaj za táko polajšanje pooblastenje, karmelitsarsko imenovano, pri velikih zadržkih vsaj za spovednika ni tirjano. — (Opomniti je vender, da nepooblastenim spovednikom gre o potrebi polajšanja le bolj za silo in začasno vpokojiti, modre svete dati, soditi, ali je bratovski ud za zdaj od pooblastenega naložene dolžnosti opravljati dolžan, ali ne, in ali bi bile močno zadržanemu kake začasne nadomestila primerjene ali ne, in ktere; pobožnosti za sabotno obljubo premeniti ali polajšati pa gre prav za prav pooblastenemu duhovnu, o pomanjkanji pooblastenega ni drugači, ko po nauku ravnati se tega spovednika, ki so.)

Kteri bratovski ud pa omenjenega polajšanja ne potrebuje, naj le, kar nar več more, karmelski réd v zatajevanji in molitvah nasledva; zakaj pobožnosti za deležnost sabotne obljuje naložene so nasledvanje karmelsko - cerkvenih molitev, zderžnost in čednost, to je: ker obljuba Device Marije sv. Šimonu dana le tirja, de se škapulir *pobožno* (stran 12, 14) nosi; za to se bratovski udje po sabotni obljubi nagibajo k delom, s kterimi se vsaj nekoliko življenju karmelitov bližajo; te so: poleg navadno zapovedanih postov zderžnost ob sredah in sabotah, ali pa molitev duhovnih ur D. M. In da se tem malim dolžnostim raji podveržejo, jim Marija obljubi pomoč v vicah, ali rešenje iz vic; in sveta katoliška cerkev jih zagotovi, da ne zgubijo obljubljenih gnad, če so po kaki sili zaderžani jih spolnovati; tudi dopusti, da za to pooblasteni, v sili in začasno (stran 16) tudi spovedniki sploh po določilih 1840, 1842 smejo pobožnosti za vdeleževanje sabotne obljuje toliko polajšati, kolikor je treba.

Le brez potrebe naj se ne iše polajšanje, da se vdeleževanje sabotne obljuje ne pomanjša; zakaj zgubí se sabotna obljuba le tačas, kadar se brez sile vse opustí. Če pa kdo kaj več ne more opravljati, sabotne gnade ne zgubí, posebno, če se po nauku spovednikovem ravna.

Ako kdo vse za sabotno obljubo tirjano opusti, vender škapulir pobožno nosi, greha nima, če tudi brez sile opustí, le samo vdeleževanje sabotne

obljube zgubi; zakaj za vdeleževanje gnad danih 16. Julija 1251, ali da je kdo bratovski ud, je le treba vedno pobožno (stran 12, 14) škapulir nositi; za vdeleževanje odpustkov je tudi dosti veljavno sprejetje v bratovšino, in pobožno škapulir nositi, da se zraven le dolžnosti za odpustke tirjane dopolnijo. (P. Maurel.)

Kakor je bilo že rečeno, je za vdeleževanje sabotne obljube treba ali brevirček, t. j. duhovne ure D. M. moliti, ali pa poleg navadno zapovedanih postov ob sredah in sabotah mesnih jedí zderževati se. Kdor pa tega ne more zavolj pomanjkanja časa, zavolj bolehnosti, revšine, zavolj obilne molitve družih bratovšin itd., naj si, če brati zna, če je moč, od pooblastenega, v sili in začasno (str. 16) vsaj od družega duhovna ali spovednika da naložiti za vsaki dan vsaj nekoliko iz brevirčka, postavim: večernice in sklepnice, ali samo sklepnice, ali samo češena bodi Kraljica, ali pesem iz juternic, hvalnic, ur, ali večernic, ali „Tebe, Boga, hvalimo“. Za nedelje in praznike naj si da naložiti, če si upa opravljati, celi brevirček, ktereга tudi pri božji službi, pred obhajilom in po obhajilu moliti smé.

Kteri ne zna brati, in se ne more ob sredah in sabotah mesnih jedí popolnoma zderžati, naj vsaj storí, kar more, in naj si da naložiti 5 očen. in češ. M., ob nedeljah pa roženkranc (če ga vsak dan moliti zamore, tem bolje). Kteri je pri tretjem redu sv. Frančiška in brevirčka ne more moliti, si naj da, če je moč, od poobla-

stenega duhovna v redu navadne očenaše tudi za karmelsko bratovščino veljavne storiti. — 7 očen. in 7 češ. M. na čast 7 veselj Marije so že od nek-daj nadomestilo za sabotno obljubo; takó tudi molitev: „Češena bodi Kraljica“ za tiste, ki jo znajo.

Zaklad svete katoliške cerkve iz zasluženja Jezusovega in njegovih svetnikov je obilen; je tudi več kratkih in lahkih, vendar od sv. cerkve z obilnimi odpustki obdarovanih pobožnost, ktere se posebno bolj zadržanim smejo nakladati, postavim: pobožen in skesan zdihljej: „Jezus, Marija, Jožef! vam darujem serce in dušo“, ima po Pii VII. 100 dni odpustka, kakor brevirček. Pobožen in skesan zdihljej: „Sladko serce Mariino reši me“, ima 300 dni odp. po Pii IX. — „O Gospa moja, o Mati moja! spomni se, de sim tvoj. Varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in posestvo“, ima 40 dni odp. „Bodi češeno sveto neomadeževano spočetje preč. D. Marije“, ima po Greg. XV. 100 dni odp. i. t. d.

Nar imenitnejši odpustki za škapulirske ude so:

A. Popolnoma:

1. Na dan sprejetja v bratovščino. Dolžnosti so: spoved, obhajilo, molitev v papežev namen okoli 5 očen. in češ. M. (veči del je pa še manj očen. dosti).
2. Na praznik sv. škapulirja 16. Julija ali med osmino. Dolžnosti, ko zgorej.

3. Ob smertni uri, če se ime Jezus ali z ustni ali saj v sercu izgovori.

4. Vsak mesec eno nedeljo, če se po spovedi in obhajilu bratovski udje pri procesii znajdejo. Če ne morejo pri procesii biti ali če se procesija ne obhaja, tudi popoln odpustek zadobijo, če po spovedi in obhajilu bratovsko cerkev obišejo in v papežev namen molijo. Popotni, bolni, jetniki pa morajo duhovne ure B. D. M., ali 50 očen. in češ. M. moliti, grehe obžalovati s sklepom, kadar bo mogoče, sv. zakramente prejeti.

5. Ob praznikih brezmadežnega spočetja, darovanja, očiševanja, oznanjenja, obiskanja, vnebovzetja in rojstva D. Marije.

6. O sv. Fab. in Seb., o sv. Jožefu, o sv. Angelu mart. (5. Maja), o najdenji sv. Križa, o sv. Šimonu Štoku (16. Maja), o sv. Janezu kerst., o sv. Petru in Pavlu, o sv. Elii (20. Julija), o sv. Ani, o sv. Albertu (7. Avg.), o poviš. sv. Križa, o sv. Joahimu, o serčn. ranjenj. sv. Terez. (27. Avg.), o sv. Mihaelu, o sv. Terezii (vso osmino), o vsih svetih, o sv. Janezu od Križa (24. Nov.).

7. Vsako sredo čez leto. Pa ta odpustek imajo le obuti karmeliti (P. Maurel); torej je pri nas vdeleževanje tega odpustka le daljno, ne bližnje. Dolžnosti za odpustke o številkah 5, 6, 7 so: spoved, obhajilo, obiskanje karmelske cerkve*),

*) Samo na obiskanje karmelske cerkve navezane odpustke dobijo ondi lahko vsi verni, če tudi niso v bratovšini. —

ali kjer take ni, po dovoljenji Pija IX. obiskanje farne cerkve *) in molitev v papežev namen. „Če obiskanje take cerkve ni mogoče, zamorejo spovedniki namesti obiskanja cerkve druge pobožnosti naložiti“. (P. Maurel.)

Škapulirski deležniki zamorejo zadobiti tudi, če ni očitnega izvzetja, vse drugim marijanskim bratovščinam dodeljene odpustke. —

Sikst IV., Klem. VII. dovolita popolne odpustke vsakokrat, kadar druge bratovšine popolne odpustke imajo.

B. Nepopolnoma:

1. 7 let in 7 kvadragen (kvadrigena je 40 dni) v nedeljo za procesijo odločeno, če se pa procesija ne more imeti, za obiskanje bratovske cerkve.

2. 5 let in 5 kvadr. za nosivce škapulirja, ako se enkrat v mesecu obhajajo in za papeža molijo.

3. 5 let in 5 kvadr., ako sv. R. Telo k bolniku sprevodijo in zanj molijo.

4. 300 dni odp. za zderžnost mesnih jedí ob sredah in sabotah.

5. 100 dni odp. za pobožno molitev brevirčka D. M.

6. 100 dni odp. za vsako storjeno delo pobožnosti, ali kerš. ljubezni, postavim, za sprevod

*) Huguet terdi, da se tudi v bratovski cerkvi dobi, se ve z dovoljenjem škofovim.

merliča, za tolaženje žalostnega, za podučenje nevednega i. t. d.

7. 40 dni za tiste, ki vsak dan 7 očen. in češ. M. na čast 7 veselj Device Marije molijo.

Vsi ti odpustki se zamorejo tudi dušam v vicah v prid darovati.

Vsi verni, ki v karmelski cerkvi 1 očen. in 1 češ. M. za žive in mertve kadarkoli molijo, če so v stanu gnade božje, zadobijo odp. 7 let, 7 kvadr. in 160 dni. Inoc. IV., Greg. VIII., Bened. XIV., Nikol. V.

Vsi verni, ki so v karmelski cerkvi na večer pred praznikom Device Marije ali saboto večer pri petji „Češena Kraljica“, dobijo 100 dni odp.

Kdor se ob četertkih v karmelski cerkvi spové in obhaja, zadobí 3 leta in 3 kvadr. odp.

Kdor po dobri spovedi in po sv. obhajilu v saboto ali v nedeljo, ali v postu v pondeljek, sredo in petek karmelsko cerkev Marii na čast obiše, dobí 87 let in 87 kvadr. in še nekaj več odpustkov.

Vsaka karmelska cerkev ima tudi za vsaki dan v letu privilegiran altar.

Vsi kristjani, tudi neškapulirski, ki ob dnevih štacijonov karmelsko cerkev v stanu gnade božje obišejo, in ondi v namen svete cerkve molijo, dobijo ravno te odpustke, kakor kristjani v Rimu za ondotno obiskanje odločenih cerkev. Ti dnevi so:

O novem letu,	} odpustki 30 let, 30 kvadr.
O sv. 3 kraljih,	

3 pepelnične nedelje odpustki 30 let, 30 kvadr.

Pepelnično sredo odp. 15 let, 15 kvadr.

Cvetno nedeljo odp. 25 let, 25 kvadr.

Veliki četrtek popoln odpustek.

Veliki petek, } odpustki 30 let, 30 kvadrag.
Veliko saboto, }

Vse nedelje in delavnike v postu 10 let, 10 kvadr.

Velikonočno nedeljo popoln odpustek.

Vso osmino po velikinoči z belo nedeljo, } odpust. 30 l.,
O sv. Marku, } in
Perve 3 dni križevega tedna, } 30 kvadrag.

O vnebohodu Kristusovem popoln odpustek.

Na večer pred bink. 10 let, 10 kvadr.

Binkoštno nedeljo in ob osmini 30 let, 30 kvadr.

Tri kvaterne dni mesca Septembra } odp. 10 let,
Pervo, drugo, četerto ned. v adventu } 10 kvadr.

Tretjo nedeljo v adventu 15 let, 15 kvadr.

Kvaterne dni mesca Decembra 10 let, 10 kvadr.

Sveti večer

O Božiču pri prvi sv. maši } odp. 15 let, 15 kvadr.
O Božiču pri drugi sv. maši }

O Božiču pri tretji sv. maši popoln odpustek.

O sv. Štefanu

O sv. Janezu evang. } odp. 30. let, 30 kvadr.

V god nedolžn. otročičev }

Škapulirski udje štacijonske ali krajne odpustke sploh po dovoljenji Pija IX. tam, kjer karmelske cerkve ni, lahko dobijo v farni cerkvi, če ondi v papežev namen molijo. —

Veseli ali karmelski roženkranc :

1. Kterega si Devica vesela od sv. Duha spočela.
2. Kterega si Devica vesela v obiskanji Elizabete nosila.
3. Kterega si Devica vesela rodila.
4. Kterega počešenja od sv. 3 kraljev si Devica vesela bila.
5. Kterega si Devica vesela v tempeljnu našla.
6. Kterega častitega vstajenja si Devica čez vse vesela bila.
7. Kteri je tvoje veselje ob tvojem vnebovzetji in kronanji doveršil in ovečnil.

Sedem veselj Marije Device.

M o l i t e v

sv. Alfonza Ligvorija k Marii Karmelski.

Ti si Marija, ki nam nebo odpreš, ti rešiš duše iz kraja njih očiševanja, ti daš poslednjič nesrečnim, ki so se že zaveržene mislili, zopet življenje. O bodi češena zato, da vsa moja sreča od tebe pride. Grešil sim, in ti si mi dosegla odpuščenje grehov; ti si mi dala svojo sveto obleko; ti mi daš stanovitnost; pristopiš mi ob smerti; ti prikrajšaš moje terpljenje na drugem svetu, in me pelješ v večno veselje. O kako sladko

je to upanje! Okušam ga, moje serce je vse napolnjeno od njega. Ljubim te, moja Mati! Vse svoje zaupanje stavim v tebe, o mila, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

P r i s t a v e k.

Marija tistim, ki njeno sveto obleko nji na čast pobožno (str. 12, 14) nosijo, ni le obljubila, da jih bo pogubljenja varovala, da jih bo vic rešila, da jim bo pomočnica v nevarnosti, — ampak Marija to tudi v djanji dopolnuje, kar toliko čudovitih, gotovih zgodb pričuje. O premislilu teh čudežev pravi učeni P. dela Kolumbier: „Očitno je, da nobena pobožnost v katoliški cerkvi nima tako gotove podlage, ko karmelsko-škapulirska, ker ni nobena s tako nepričakovanimi in resničnimi čudeži poterjena, ko ta“. In ker je gotovo, da prave čudeže le samo Bog dela, so vsi čudeži, ki so se o karmelskem škapulirji godili, in se godijo, po besedah sv. Avguština glasovi Božji in spričevanja Božje od resničnosti naše vere in od imenitnosti tega prelepega Mariinega češenja. Beri tukaj le nektere take zgodbe.

1. Kako zna Marija zavolj škapulirja pogubljenja obvarovati, naj bo to naznanjeno:

Ravno ta dan, ko je sv. Šimon Štok od Marije sv. škapulir prejel, je bil na Angleškem neki žlahtnik bliz smerti, pa zavolj očitne nespo-

kornosti tudi bliz pogubljenja; zakaj on je nad svojim zveličanjem obupal in nič od sv. zakramentov slišati ni hotel. Ko je bila smert zmi-rej bliže, so poslali po sv. Šimona Štoka. Ko svetnik vidi, da je bolnik v nezavednosti, ga za-znamva s sv. križem, položi sveti škapulir nanj in moli zanj. In glej, kmali se bolnik zavé, začne moliti, se odkritoserčno grehov spové in umerje mirno in spravljen z Bogom še tisti dan. Tako pripoveduje Svarington, od kterega Benedikt XIV. pravi, da se nad njegovim spisom celó nič dvomiti ne smé. —

2. Kako je menih karmelskega reda Ma-riine sabotne obljube deležen postal, pripo-veduje sv. Terezija (karmelitarica):

„Duhoven našega reda“, pravi sv. Terezija, „prav pobožen menih, je za smert bolan ležal. Ko sem pri sv. maši bila, sem se zamaknila in sem vi-dila, da je umerl in brez vic v nebesa šel. Ta ura je bila res, kakor sem potlej zvedila, njegova smertna ura, le čudila sem se, da je brez vic ostal. Nato mi je bilo od Boga naznanjeno, da on zato ni v vice prišel, ker je svojo meniško obljubo zve-sto spolnoval, zato je redu dodeljenega sabotnega odpustka deležen postal“. —

Spisi sv. Terezije so od cerkve za verjetne spoznani.

3. Ob obsedi mesta Montpeler-a je (1622) vojaka kugla na persi zadela, in mu je obleko prederla, ko je pa do škapulirja prišla, se je vsta-

vila, ko da bi bila na železo zadela, je plošnata postala, vojaku pa ni prav nič škodvala. Ko se je kralj (Ludovik XIII.) tega čudeža prepričal, si je dal kmali sv. škapulir nadjati. *)

4. Ko je gorelo na francoski železnici (1842), je bilo do 300 ljudi nekaj močno poškodvanih, nekaj mertvih. Med zelo malo nepoškodvanimi je bilo več mladih gospodov obdanih s sv. škapulirjem.

5. P. Boisseau pripoveduje, da je imenitnega moža poznal, ki je bil od strele zadét. Ako ravno je srajca na njem zgorela, je ostal on in sv. škapulir brez vse škode.

6. Sv. Alfonz Ligvori pripoveduje, da mlad človek je verh družega grešnega življenja tako deleč zašel, da je britko martro ob tla vergel in jo pohodil, zraven je po nevrednem k sv. obhajilu pristopil, da bi tudi sv. hostijo pohodil, kar bi bil tudi storil, ko bi ga ne bil človeški strah zadržal. Pa še tisti dan je čudovito gnan pred misijonarjem dobro spoved opravil. Od misijonarja poprašan, kaj dobrega de je Marii na čast storil, ker so taticih gnad le častivci Marije Device deležni, se družega ni vedil spomniti, ko sv. škapulir je pri vsi svoji popačenosti še zmirej nosil.

7. Misijonar Lejevne pripoveduje, da neka

*) Ako ravno se je skerbelo v pojasnjenje in priporočenje karmelske pobožnosti do Marije le resnične dogodbe izbrati, vender po določitvi sv. cerkve (1625, 1634, 1641) pisavec spoznam, da, kolikor od cerkve niso poterjene, le človeško veljavo imajo. —

ženska iz Burgunda je po krivem obrekovanji dobro ime zgubila. Satan jo je na to v obupanje zapeljal. Večkrat se je skušala zaklati, pa na škapulirji je nož odletel. Na to se hoče v vodi končati, pa voda jo je zavolj škapulirja ven vergla. Ob tem ji je satan vedno to skušnjava dajal, da naj sv. škapulir od sebe verže, ker je zavolj njega ni mogel v oblast dobiti.

8. Ob prekucii v Var-u Decembra 1851 je bila obleka gospoda Andreola de Laval o pomoti, da je rovar, od 29 kugel prederta, samo na persih je bilo 9 lukenj. Ena kugla je naredila v srajci na persih dve luknji brez vse rane. En žandarski brigadir pravi, da je dvakrat s pištolo vanj vstrelil, pa ker je vidil, da ga ne more ubiti, ga je popustil. Gospod P. prefekt v Var-u, ki je bil priča te strašne prigodbe, je potlej materi baronki Lavalovi pravil: „Vaš sin bi bil imel tavžentkrat od kugel, ki so ko dež nanj letele, umreti: jaz nisem mogel zapopasti, kako da se je zmirej majal“. Gospodu Lavalu so se sčasama vse rane zacelile.

9. Menda 1860 ob misijonu poleg morja se poda množica (morebiti ravno misijonu vkljub) za kratek čas na morje. Pa kmali vstane hud vihar. Ko vihar potihne, zagledajo kose razbite barke po vodi plavati in ljudi deržati se kosov in braniti se potopu. Hiteli so tem na pomoč, in do 40 ljudi so oteli, pa vsi oteti so imeli škapulirje.

10. Ob prigodbi v Lijonu 1834 je bil mlad mož v boji smertno ranjen; bil je v nar bližneji

nevarnosti od celega batalijona poteptan biti, ko se je en konj k njemu ponižal. Nesrečni se je zavlekel na konja, kateri je potem vstal, z njim proč bežal in pred bolnišnico obstal. Tam je mož pobožno sv. zakramente prejel in umerl v hvali Marije, ktera je zvestobo v noši škapulirja s tem povernila, da ni brez sv. zakramentov umerl.

Mogoče bi nam bilo, piše P. A. M. Huguet, še tavžent zgodb pridjati, ki so vse čudovite in so se pred našimi očmi primerile.

Te prigodbe naj bodo zadosti, saj že naznanjene resnične prikazni Marije, ki so jih imeli sv. Elija, papež Honóri, B. Alan, sv. Šimon Štok, papež Joan XXII. tudi jako od sv. Elija začeto in po karmelutih poprijeto pobožnost do Marije priporočajo.

Opominovanje.

Ko nam je Marija 1251. leta svojo sveto, častito obleko iz nebes prinesla, je rekla:

„Prejmi, ljubi sin! ta škapulir ko znamnje moje bratovšine . . . kdor bo z njim obdan umerl, večnega ognja ne bo terpel; glej znamnje zveličanja, pomoč v nevarnosti, zavezo miru in večne pogodbe“.

Kako vesele in tolažljive so te besede za vse tiste, ki njeno sveto obleko s pravo vero, s terdnim otroškim zaupanjem in s častjo sprejmejo, jo ko

prav velik dar, ko zavarvanje pred peklom in njegovim zalazvanjem, ko znamnje zveličanja, ko pomoč v nevarnosti, ko zastavo mirú in večne pogodbe tako obrajtajo, da je za ves svét ne zamenjajo in od sebe ne dajo.

Kaj maramo škapulirski udje, če ravno so nam naši znani 3 sovražniki: svet, satan in meso, jako nevarni, ker so zviti in lažnjivi obetuni; kaj maramo, ker smo škapulirski udje pod banderom, pod varstvom same mile in mogočne kraljice nebes in zemlje; pod varstvom in banderom tiste, ktera ima peklenko kačo pod nogami; ktera je ta svét prestala in premagala, ktera bo lažnjivost satana, sveta in mesa tudi nam dala spoznati in premagati.

Kaj maramo škapulirski udje, če ravno je svét solzna dolina, ker imamo tako mater, ki je britkosti svetá v naj obilniši meri sama skušala; zatorej vé z nami usmiljenje imeti in nam je zato sv. škapulir za pomoč v nevarnosti, za zavezo mirú in večne pogodbe dodelila.

Pa kakošno zavezo in pogodbo je Marija z nami ob sprejetvi škapulirja sklenila?

Takošno, da nam hoče biti vselej dobra, skerbna zvesta Mati, če le mi hočemo njeni hvalježni, dobri, pokorni in zvesti otroci biti, po nji in njenem Božjem Sinu ravnati se.

Pa kaj ne bomo radi in z veseljem? kaj je še kaj boljšega za nas, ko otroci tako mile, tako skerbne, tako dobre, tako mogočne Matere biti!?

Za ta svét nam da s škapulirjem pomoč v

nevarnosti, zavezo ljubega miru, ki ga je Jezus iz nebes prinesel in ga svojim ljubim učencem tolikokrat vošil.

Za uni svét nam da s škapulirjem obvarovanje pekla, znamnje zveličanja, rešenje iz vic, če le po stanu čisto živimo in nji na čast toliko storimo, kolikor moremo.

Tako vidite, da ima ta karmelsko-škapulirska bratovšina vse obljube Mariine za ta in za uni svét.

Pa ali se bomo morebiti na samo nošo škapulirja zanašali?

Vselej bomo te terdne vere, da nas bo Marija na duši in na telesu varovala, dokler bomo sv. škapulir Marii v čast pobožno nosili, kakor je bilo na strani 12 in 14 rečeno; ker je Marija to resnično sama obljubila in ker je ime Marije in vsako znamnje od nje hudemu duhu strahovito, tem več njena obleka, ktero nam je ona sama za obrambo podala, ktera je svojo moč na terdno zaupanje od nekdanj skazovala in jo še skazuje. — Vender se bomo pa tudi bali, Mariino obljubo skušaje, v njeno dobroto grešiti in v nespokornosti ostati, ker vemo, da tako bi njena sv. obleka brez moči ostala (str. 12, 14), ali bi celó njene sv. obleke nevredni postali in od satana preslepljeni bili, da bi to sv. obleko na zadnje samí proč vergli, ali kako drugači ob njo prišli.

Pa tako neumni in Marii nehvaležni nočemo biti, da bi tako močno orožje zoper svoje sovražnike po lastnem zadolženji iz rok dali; zakaj če

ga brez lastnega zadolženja zgubimo, nam to ne more škodovati. Rajši čemo s keršanskim življenjem njeno sv. obleko ohraniti in se je v vsaki sili, potrebi in nevarnosti poslužiti, se na njo, ko na orožje sponniti, in za njo ko za orožje zoper vsakršne napade prijeti, vsaj v duhu, če ne vselej z roko.

In ker tako radi pozabimo, kolika sreča je za nas, otroci in varvanci tako mile in mogočne nebeške Matere biti, naj nas Mariina obleka, ali sv. škapulir, tega opominja.

